

DZĪVĪBAS UN NĀVES JAUTĀJUMS

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mat. 5:21-30; Sak. 6:21; 7:3; Sak. 6:23; 7:2; 6:24; 6:30, 31; Sak. 7:26, 27.

ATMIŅAS PANTS:

“Jo pavēle ir lākturis un mācība – gaisma, un pārmācība ir dzīvības ceļš.”
(Sak. 6:23)

Divi brāļi tika atstāti mājās vieni. Viņiem stingri aizliedza ēst kūku, ko māte tikko bija izcepusi. Lai būtu droša, ka zēni paklausīs, viņa piedraudēja ar sodu.

Kad viņa aizgāja, zēniem vajadzēja tikai dažas minūtes, lai tik un tā izlemtu ēst kūku. “Tas nav dzīvības un nāves jautājums,” viņi sprieda. “Mamma taču mūs nenogalinās. Ēdīsim!”

Tomēr Sakāmvārdos jautājums, par ko runā skolotājs, patiešām ir dzīvības un nāves jautājums. Viņa valoda ir spēcīga un reizēm tēlaina. Protams, Jēzus pats lietoja spēcīgu valodu, runājot par mūžīgās dzīvības un nāves jautājumiem (sk. Mat. 5:21-30). Un nav nekāds brīnums. Galu galā, mūsu mūžīgais liktenis (vai var būt kaut kas vēl svarīgāks par šo?) ir atkarīgs no izvēlēm, ko mēs izdarām tagad. Tāpēc mums vajadzētu spēcīgās valodas nepieciešamību vērtēt pēc tās patiesās vērtības.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 17. janvārī.

Likums mūsu dzīvē

Izlasi Sak. 6:21 un 7:3! Kā mums vajadzētu saprast šeit pieminētās ķermeņa daļas attiecībā uz to, kā mums vajadzētu attiekties pret Dieva likumu? _____

Kā mēs to jau iepriekš mācījāmies, Sakāmvārdos "sirds" ir domu un emociju centrs. Sakot, lai mēs sienam likumu ap savām sirdīm (Sak. 6:21), skolotāja doma ir, ka mums vienmēr vajadzētu saglabāt ciešu saistību ar to. Nav neviena mirkļa, kad mēs drīkstam atļauties zaudēt kontaktu ar likumu, jo likums ir tas, kas definē grēku (Rom. 7:7). Skolotājs arī apgalvo, ka šim likumam ir jābūt rakstītam uz sirds plāksnēm (Sak. 7:3, KJV), tieši tāpat kā Dievs rakstīja desmit baušļus uz akmens plāksnēm (2. Moz. 24:12).

Runājot par likumu, kas rakstīts sirdī, tas nav tikai ārējs noteikumu kopums, ar ko mēs esam aplikti. Likumam ir jāpārņem mūsu motivācija, mūsu slepenie nodomi un jābūt daļai no mūsu intīmā "es". Tā ir Pāvila apsolījuma "Kristus jūsos – dievišķās godības cerība" (Kol. 1:27) realitāte mūsu dzīvē.

Siet likumu ap kaklu nozīmē arī, ka mums vajadzētu to turēt cieši pie sevis. Senatnē cilvēki mēdza siet ap kaklu savas dārglietas. Kakls ir vieta, pa kuru gaiss nokļūst plaušās, ļaujot elpot un dzīvot, domu asociācija, kas izteikta ebreju vārdā "nephesh" ("dvēsele"). Tas attiecas uz "dzīvību" un rodas no vārda, kas nozīmē "rīkle" un "elpošana".

Siet likumu pie pirkstiem nozīmē to pārvērst rīcībā. Skolotājs pievēršas pirkstiem, lai ierosinātu vissmalkjūtīgākās un intīmākās darbības. Likumam vajadzētu ne tikai ietekmēt mūsu lielās izvēles, bet arī izvēli ikdienas sīkumos (sk. Lūk. 16:10).

Lai gan Bībelē šie salīdzinājumi ir tīri simboliski, jāatzīmē, ka jūdu, kristiešu un musulmaņu tradīcijās tie ir pārņemti burtiskā nozīmē. To varam redzēt jūdu tefilīnos ap galvu un pirkstiem, kristiešu krustos ap kaklu un musulmaņu (arī kristiešu) rožukroņos.

Simboli var palīdzēt, bet kāpēc mums vajadzētu būt uzmanīgiem, lai nesajauktu simbolu ar realitāti, ko tas ataino? _____

Gaisma un dzīvība

Izlasi Sak. 6:23! Kā likums ir saistīts ar "gaismu"? _____

Bībelē Dieva Vārds vai Viņa likums ir salīdzināts ar gaismu: "Tavs vārds ir gaismeklis manām kājām un gaisma manām takām!" (Ps. 119:105) Ebreju domāšanā ir saistība starp "likumu" un "gaismu". Tieši tāpat, kā lampa izgaismo ceļu, pa kuru staigājam, likums palīdz mums palikt uz īstā ceļa. Tas ir, kad mums jāpieņem morāli lēmumi, tas palīdz saprast, kāda ir pareizā izvēle, pat ja reizēm saprāts vai personīgais izdevīgums kārdina mūs neņemt vērā likumu.

Kādus piemērus tu vari atrast Bībelē, kur cilvēki ir izvēlējušies sekot Dieva likumam, neskatoties uz spēcīgajiem ieganstiem to nedarīt? Ko mēs varam mācīties no viņu paklausības? Kādos gadījumos viņu izvēle būt uzticīgiem šķiet nepareiza, vismaz no cilvēciskās perspektīvas raugoties? _____

Kopā ar Sak. 6:23 izlasi Sak. 7:2! Kāpēc likums ir saistīts ar "dzīvību"? _____

Kopš krišanas mūsu cerība uz mūžīgo dzīvību nav atrodama likumā, bet tikai ticībā Kristum. Tomēr paklausība likumam un principiem, ko tas ataino, turpina būt galvenais ticības dzīvē (sk. Mat. 19:17, Atkl. 14:12). Iemesls mūsu paklausībai ir tas, ko Kungs teica Israēlam pirms 1000 gadiem: "Es esmu Kungs, jūsu Dievs." (3. Moz. 18:4) Dieva likums ir saistīts ar "dzīvību", jo Dievs ir mūsu dzīvības avots. Šis princips ataino patieso garīgumu: mēs uzticamies Dievam un Viņa apsolījumiem mūsu tagadnes dzīvē tieši tāpat, kā uzticamies Viņa apsolījumiem mūžīgajai dzīvei.

Jēzus teica: "ES ESMU pasaules gaisma. Kas seko man, tas nestaigās tumsā, bet tam būs dzīvības gaisma." (Jāņa 8:12) Kā tu esi piedzīvojis šī brīnišķīgā apsolījuma realitāti savās gaitās ar Kungu? _____

Uzvarot kārdināšanas

Kā mēs redzējām, Sak. 6:23 autors, Svētā Gara iedvesmots, tiešā veidā saista gaismu un dzīvību ar Dieva likumu. Nākamajā pantā viņš sniedz pārlicinošu piemēru, kā likums – dzīvība un gaisma – var sniegt mums spēcīgu garīgu aizsardzību.

No kā mēs tiekam brīdināti Sak. 6:24? Kāds vēl slēpts brīdinājums šeit ir dots līdzās acīmredzamajam? _____

Kad ar reliģiju saistīts cilvēks tiek kārdināts, vislielākais kārdinājums ir atrast reliģisku iemeslu, lai attaisnotu nekrietnību. Izmanto Dievu, lai attaisnotu sliktu rīcību, nav tikai šausmīgs zaimošanas veids – tas ir ļoti krāpniecisks. Galu galā, ja kāds domā, ka "Dievs ir ar mani", tad ko gan tu viņam varētu atbildēt? Tas var notikt pat laulības pārkāpšanas gadījumos. "Dievs man ir parādījis, ka man ir jābūt kopā ar šo cilvēku." Ja viņi tam tic, kas gan var pārspēt to, ko "Dievs" viņiem ir parādījis?

Ievēro arī, ka tas nav tikai fiziskais skaistums, kas viņu pievilina. Viņa izmanto valodu, glaimojošus vārdus, lai ievilinātu upuri savā slazdā. Cik bieži vīriešus un sievietes apšaubāmās situācijās ievēd viltīgi un pavadinoši vārdi, kam reizēm ir pat reliģiska ievirze! Sakāmvārdu grāmatas autors cenšas mūs brīdināt pret šo krāpšanu.

Likums ir lieliska pretinde pret "svešinieces glāsmaino mēli". Tikai likuma pavēle un pienākums paklausīt palīdzēs mums pretoties viņas pavadinošajiem vārdiem, kas izklausās tik patiesi un skaisti. Patiešām, pavinātājam tu būsi ne tikai izskatīgs, bet arī gudrs un apķērīgs. Viņai pat var pamosies garīgās vajadzības, un ironiski, ka "mīlestība uz Dievu" var kļūt par attaisnojumu grēkam.

Padomā tikai, cik viegli ir attaisnot jebkura veida nepareizu rīcību, ne tikai laulības pārkāpšanu, pat zem reliģijas maskas! Tad kāpēc absolūta nodošanās Dieva likumam ir vienīgā reālā aizsardzība pret mūsu pašu prātu un viltībām, ko tie ar mums var izspēlēt? _____

“Nezodz!”

Tūlīt pēc brīdinājuma par laulības pārkāpšanu (Sak. 6:24-29) autors sāk runāt par citu grēku: par zagšanu (30., 31. p.). Attiecība starp abiem baušļiem (zagšanu un laulības pārkāpšanu) parāda, kā nepaklausība vienam likumam var ietekmēt paklausību citiem baušļiem. Viegļprātīga attieksme, izvēloties, kuram bauslim paklausīt un kuram ne, var būt pat vēl bīstamāka nekā pilnīga nepaklausība likumam. “Visspēcīgākais Jaunuma atbalsts šajā pasaulē nav izlaidīga grēcinieka vai klaidoņa briesmīgā dzīve, bet gan tāda dzīve, kas citādi izskatās tikumīga, godīga un cēla, bet kurā tiek lolots viens grēks un vienam netikumam izdabāts [..] Tas, kas, apveltīts ar augstiem dzīves ideāliem, patiesību un godu, tomēr labprātīgi pārkāpj vienu Dieva svētā likuma priekšrakstu, ir sabojājis savas cēlās dāvanas grēka vilinājuma dēļ.” (E. Vaita “Audzināšana” 150. lpp.)

Izlasi Sak. 6:30, 31! Ko šie panti saka, ko dara pat bezcerīgs cilvēks? _____

Nabadzība un vajadzības neattaisno zagšanu. Zaglis ir vainīgs arī tad, ja viņu “bads moka” (30. p.). Lai gan izsalkušu zagli nevajag nopelt, viņam tik un tā ir jāatlīdzina septiņkārtīgi tas, ko viņš ir nozadzis. Tas parāda, ka pat viņa situācijas bezcerība neattaisno grēku. No otras puses, Bībele saka, ka mūsu pienākums ir apmierināt trūcīgo vajadzības, lai viņi nejustos spiesti zagt, lai izdzīvotu (5. Moz. 15:7, 8).

Cik interesanti, ka, no laulības pārkāpšanas pievērsies zagšanai, autors tagad atgriežas pie laulības pārkāpšanas (Sak. 6:32-35). Abi grēki patiešām kaut kādā ziņā ir līdzīgi. Abos gadījumos kāds nelikumīgi piesavinās to, kas pieder kādam citam. Tomēr izšķirošā atšķirība starp zagšanu un laulības pārkāpšanu ir fakts, ka pirmais grēks ir saistīts ar priekšmeta zaudējumu, bet pie pēdējā ir darīšana ar kaut ko daudz lielāku. Atsevišķos gadījumos nozagto priekšmetu var atlīdzināt. Laulības pārkāpšanas gadījumā, īpaši ja ir iesaistīti bērni, kaitējums var būt daudz smagāks nekā tad, ja ir notikusi zagšana.

“Nepārkāp laulību! Šis bauslis aizliedz ne tikai netiklu rīcību, bet arī ju-tekliskas domas un ilgas vai jebkuru rīcību, kas tās izraisa. [..] Kristus, kas mācīja Dieva likuma tālu sniedzošās saistības, teica, ka jaunas domas vai skatiens ir tikpat patiešs grēks kā pretlikumīga rīcība.” (E. Vaita “Sentēvi un pravieši” 308. lpp.)

Nāves draudi

Lielākā daļa cilvēku nedomā par nāvi, kad viņi grēko. Viņiem prātā ir citas lietas, parasti tas ir tūlītējs apmierinājums un baudījums, ko viņi gūst no sava grēka. Populārā kultūra bieži cildina laulības pārkāpšanu un citas nekrietnības. Pretstatam Sakāmvārdu grāmata noliek grēku pareizajā vietā. Tās skatījumu pēc daudziem gadiem atbalso Pāvils: "Grēka alga ir nāve." (Rom. 6:23)

Izlasi Sak. 7:22, 23! Kas padara laulības pārkāpēju nāves draudiem aizsniedzamu? _____

Tas, kas "seko tai", ir aprakstīts kā tāds, kas ir zaudējis savu personību un gribu. Viņš vairs nedomā. Vārds "tūliņ" liek domāt, ka viņš neatvēlē laiku pārdomām. Viņš ir salīdzināts ar "kaujamo vērsi", ar trako, ko savalda ar važām, un ar putnu, kas traucas cilpā. Neviena no viņiem nesaprot, ka viņu dzīvība ir apdraudēta.

Izlasi Sak. 7:26, 27! Kas padara amorālu sievieti par nāves nesēju? _____

Iespējams, šī sieviete attēlo kaut ko vairāk nekā "tikai" laulības pārkāpēju. Viņa ataino vērtības, kas ir pretējas gudrībai. Sālamans izmanto šo salīdzinājumu, lai brīdinātu savu skolēnu no jebkāda veida ļaunuma. Risks ir milzīgs, jo šī sieviete ne tikai ievaino. Viņa nogalina, un viņas spēks ir tāds, ka viņa ir nogalinājusi pat visstiprāko vīrieti. Citiem vārdiem, citi pirms tevis, kas ir stiprāki par tevi, nav spējuši izdzīvot viņas rokās. Šo pantu universālā valoda skaidri norāda, ka Bībeles autors runā par cilvēku kopumā. (Ebreju vārdam "šeol" nav nekāda sakara ar "elli", kā parasti tiek uzskatīts. Tas apzīmē vietu, kur mirušie ir tagad: kapos.)

Galū galā, šeit izteiktā doma ir tāda, ka grēks – vienalga, vai tā ir laulības pārkāpšana vai kaut kas cits – vada uz pilnīgu iznīcību, kas ir pretēja mūžīgajai dzīvei, ko Dievs grib mums visiem dot Jēzū Kristū.

Nav brīnums, kā mēs runājam sestdienas ievadā, valoda ir spēcīga – šie ir dzīvības un nāves jautājumi burtiskā nozīmē.

Padomā par "stipriem" cilvēkiem, kas ir smagi krituši! Kāpēc tam vajadzētu likt mums drebēt par sevi? Kas ir tava vienīgā aizsardzība? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Sātans piedāvā cilvēkiem pasaules valstības, ja tie nodos viņam augstāko varu. Daudzi to dara un upurē debesis. Labāk ir mirt nekā grēkot. Labāk ir būt trūkumā nekā krāpties. Labāk ir ciest izsalkumu nekā melot.” (E. Vaita “Liecības draudzei” 4. sēj. 495. lpp.)

“Izvēlies drīzāk nabadzību, kaunu, atšķirtību no draugiem vai jebkādas ciešanas, nevis dvēseles samaitāšanu ar grēku. Drīzāk mirt nekā parādīt necieņu vai pārkāpt Dieva likumu – tādām vajadzētu būt katra kristieša moto. Kā ļaudīm, kas sevi sauc par reformētājiem, kas glabā vissvinīgākās, šķīstījošās Dieva Vārda patiesības, mums vajadzētu paaugstināt standartu daudz augstāk, nekā tas ir šobrīd.” (E. Vaita “Liecības draudzei” 5. sēj. 147. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mēs varam būt nopietni grēka smaguma jautājumā, neiekrītot fanātisma slazdā? Tajā pašā laikā – kā mēs varam būt paklausīgi Dieva likumam, neiekrītot burta kalpībā?

2. Izlasi 2. Moz. 20:1-17! Kā visi desmit baušļi ir saistīti savā starpā? Kāpēc tad, ja kāds pārkāpj vienu bausli, viņš visdrīzāk pārkāps arī citus baušļus? (Sk. Jēk. 2:11) Kādus piemērus tu vari atrast, kur viena baušļa pārkāpums ir novedis pie citu baušļu pārkāpšanas?

3. Pārdomā, kā cilvēki var izmantot reliģiju, lai attaisnotu nepareizu rīcību! To nemaz nav grūti izdarīt, īpaši ja kā galējo standartu labai un ļaunai rīcībai uzskatām “mīlestību”. Galu galā, padomā par visām sliktajām lietām, kas tiek darītas, aizbildinoties ar “mīlestību”. Kā likums turpina darboties par cilvēku sargu no sevis un no citiem?

4. Izlasi vēlreiz jautājumu svētdienas tēmas beigās, kas runā par simbolu sajaukšanu ar realitāti! Kā mēs to varam izdarīt? Piemēram, kā elkdievība var būt viens no veidiem, kā to var izdarīt? Kādas tradīcijas, kas ir garīgo patiesību simboli, var tikt sajauktas ar pašu patiesību?